UUTISET

Enää 10 prosenttia alkoholista myydään ravintoloissa

Alkoholin myynti ravintoloissa on laskemassa ennätyksellisen alhaiseksi. Kaikesta alkoholista Suomessa pian alle kymmenen prosenttia nautitaan ravintoloissa, arvioi Matkailu- ja ravintolapalveluiden Maran ekonomisti **Jouni Vihmo**.

Syynä pidetään tiukentuneita sääntöjä, alkoholiveron nousua ja alkoholin tuontia Virosta.

Ravintoloilla ei muutenkaan mene kovin hyvin. Muutaman kasvuvuoden jälkeen ruuankin myynti kääntyi laskuun.

Pikkujouluja vietetään viime vuotta vähemmän. Kauden liikevaihdon arvioidaan laskevan kaksi prosenttia.

”24 prosenttia yrittäjistä arvioi, että pikkujoulumyynti kasvaa ja 49 prosenttia arvioi myynnin vähenevän”, Vihmo sanoo.

Kaikkiaan matkailu- ja ravintola-alan myynti väheni alkuvuonna 4,3 prosenttia viime vuodesta.

Alan yrityksissä tulevaisuus nähdään Vihmon mukaan hieman aiempaa parempana.

Tosin laskusuhdanteen arvioidaan jatkuvan vielä, sillä alan kasvu alkaa arviolta puolen vuoden päästä siitä, kun talous alkaa kasvaa.

”Sen paremmin kuluttajien kuin yritystentään luottamus talouteen ei ole paranemassa. Siksi kaikilla toimialoillamme henkilömäärän odotetaan laskevan”, Maran toimitusjohtaja **Timo Lappi** sanoo.

Ravintola-alalla ei ole juuri nähty yt-neuvotteluja tai suuria irtisanomisia, kuten monella teollisuuden alalla.

Syynä on se, että ravintolat vähentävät ensin vuokratyövoimaa. Seuraavaksi vähennetään tuntityöläisten tuntimääriä.

”Alalla ei ole kovin paljon konkurssejakaan, koska toiminta lopetetaan ennen konkurssia. Tai sitten yritys myydään”, Lappi sanoo.

Harmaata taloutta ei saada nykytoimilla kitkettyä ravintola-alalta, arvioi Delifox ravintoloiden toimitusjohtaja **Markku Orasmaa**.

”Viranomaisilla ei ole mahdollisuutta valvoa ja omavalvonta lisääntyy.”

AIMO VAINIO

Alkoholin ja ruuan myynti ravintoloissa

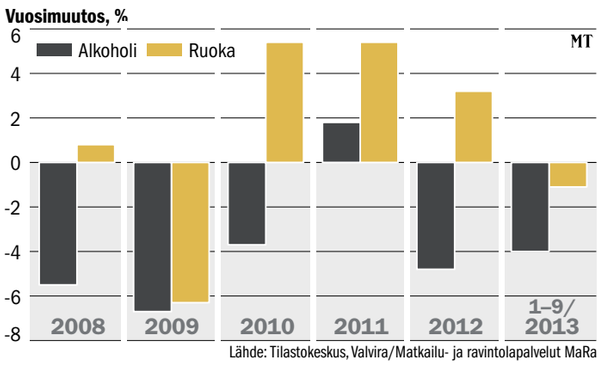

Lähde: Tilastokeskus, Valvira/Matkailu- ja ravintolapalvelut MaRa

Laaja lakko pysäyttäisi joulupostin

Neuvottelut postialan työehdoista jatkuivat tiistaina. Sopu ei ollut syntynyt MT:n mennessä painoon.

Maanantaina neuvottelut valtakunnansovittelijan kanssa päättyivät tuloksettomina.

Itella suunnittelee vähentävänsä jopa 7 000 työpaikkaa. Yt-neuvottelut alkavat keväällä.

Posti- ja logistiikka-alan unioni pitää säästötoimia ylimitoitettuina ja jatkaa pistelakkoja.

Viime viikolla lakkoiltiin Oulussa ja Lapissa, maanantaina Naantalissa. Tiistai-iltana lakkoon on menossa Tampereen postikeskus.

Sen jälkeen lakkoilee Seinäjoen postikeskus keskiviikosta kello 16:sta torstaihin kello 12:een.

Yli- ja lisätyökielto aiheuttaa häiriöitä eri puolilla maata ja hidastaa suman purkamista lakkopaikkakunnilla.

Jos sopua ei löydy, Posti- ja Logistiikka-alan Unioni uhkaa valtakunnallisella lakolla Itellan postinkäsittelytehtävissä 9.–13. joulukuuta.

Laaja lakko sotkisi joulupostin pahan kerran.

MT

MT:n näköislehteen vapaa pääsy

Maaseudun Tulevaisuuden verkossa ilmestyvään näköislehteen ja lukulautaan pääsee kirjautumatta ainakin sunnuntaihin saakka.

Tavallisesti näköislehteä ja taulutietokoneilla toimivaa lukulautalehteä pääsevät lukemaan vain lehden kestotilaajat sekä sähköisten palvelujen tilaajat.

Palvelut avattiin, koska postilakot viivästyttävät yhä paperilehden jakelua eri puolilla maata.

Keskiviikkona lakkoillaan Seinäjoella, jos postialan unioni PAU ja Itella eivät pääse sopuun.

Laajimmillaan lakko saattaa levitä valtakunnalliseksi 9.12.

MT

MT:n näköislehteen pääsee osoitteessa www.maaseuduntulevaisuus.fi. Lukulauta avautuu osoitteessa lukulauta.mt1.fi.

Anna hyvää lukemista lahjaksi!

Lehtilahja on aina arvostettu ja tuo iloa pidemmäksi aikaa. Maaseudun Tulevaisuus kertoo uutiset luotettavasti kolme kertaa viikossa.

Tilaa heti!
Tarjous voimassa 24.12.2013

Tilaa helposti:
- Täytä ja postita alla oleva kortti
- Soita 020 413 2277 (klo 8–16)
- Tilaa netistä: www.maaseuduntulevaisuus.fi/joulu

LAHJATILAUSKORTTI

KYLLÄ KIITOS! Tilaan Maaseudun Tulevaisuuden lahjatilaushintaan
☐ 6 kk vain 72,90 € (MM3106)
☐ 2 kk vain 39,90 € (MM3107)

Tilaukset ovat määräaikaisia ja alkavat vuoden 2014 alusta.
Tarjous on voimassa 24.12.2013 asti ja koskee kotimaan tilauksia.

Lehden maksaja _____
Lähiosoite _____
Postinumero _____ Postitoimipaikka _____
Puhelin _____ - _____ Allekirjoitus _____

Lehden saaja _____
Lähiosoite _____
Postinumero _____ Postitoimipaikka _____

Antamiasi tietoja voidaan käyttää ja luovuttaa Viestilehdet Oy:n ja sen yhteistyökumppaneiden suoramarkkinointiin henkilötietolain mukaisesti. Halutessasi voit kieltää yhteystietojen käytön/luovutuksen ilmoittamalla siitä Viestilehdet Oy:n asiakaspalveluun: Viestilehdet Oy/Asiakaspalvelu, PL 440, 00101 Helsinki, puh. 020 413 2277 (ark. 8–16).

Maaseudun Tulevaisuus maksaa postimaksun

MAASEUDUN TULEVAISUUS
VIESTILEHDET OY
Tunnus 5002596
Info: M2
00003
VASTAUSLÄHETYS

JUKKA KOIVULA

Arto Salo (vas.), Kari Keski-Rauska, Tero Laitinen ja Erkki Raittila ovat tyytyväisiä tilusjärjestelyihin Teuvan Perälässä.

Peltoalan käyttö tehostuu tilusjärjestelyin

Etelä-Pohjanmaa on Suomen maakunnista otollisin alue uusille tilusjärjestelyille. Teuvan Perälässä ne onnistuivat hyvin ja keräsivät myönteistä palautetta alueen viljelijöiltä.

TEUVA (MT)

Teuvan Perälässä tehdyt tilusjärjestelyt saatiin valmiiksi vuosi sitten. Kaikkiaan 55 tilaa oli osallisena 410 hehtaarin peltoalan uudelleenjärjestelyssä.

Samalla peltoaukealla sijaitsee usein monen viljelijän kapeita peltolohkoja, joiden hajanaisuuteen tilusjärjestelyillä puututaan.

”Tavoitteena on suurten, yhtenäisten peltolohkojen luominen. Kun viljelijä ottaa koko pellon käyttöönsä, muut viljelijät saavat korvaavia lohkoja muualta”, toimitusinsinööri **Juha Patana** maanmittauslaitoksesta avaa.

Tilusjärjestelyillä lohkoja yhdistellään siten, että mahdollisimman suuri osa viljelijän käyttämästä peltoalasta sijaitsee samassa paikassa.

Jälkikäteen ollaan tyytyväisiä

Tilusjärjestelyt helpottavat useimmiten erityisesti viljelijöiden itsensä työtä. Silti niitä kohtaan ilmenee toisinaan vastarintaa.

”On tärkeää, että työ on viljelijälähtöistä ja aloite tulee heiltä. Tilusjärjestelyjä suunnittelevien Maanmittauslaitoksen ja insinöörien on kyettävä ymmärtämään myös kipukohtia, joita saattaa ilmetä”, MTK-Etelä-Pohjanmaan toiminnanjohtaja **Yrjö Ojaniemi** toteaa.

”Maatiloilla on paljon tunnearvoa pelissä. Monesti jokin peltotilkku on kuulunut samalle suvulle sukupolvien ajoin. Hyvä ja perusteellinen valmistelu auttaa paljon”, Ojaniemi sanoo.

Viljelijä **Erkki Raittilan** mukaan maatalousyrittäjät kiittelevät tilusjärjestelyjä useimmiten jälkikäteen.

”Aina puhutaan isäntien välisistä riidoista, mutta Perälässä ei mitään sellaista tapahtunut. Mielestäni tämä on ollut niin järkevä ja hyvä hanke kuin olla ja voi”, Raittila kehuu.

Tilusjärjestelyillä peltolohkoja yhdistellään siten, että maanviljelys tehostuu.

Etelä-Pohjanmaa otollisin maakunta

Parhaat mahdollisuudet tilusjärjestelytoiminnalle ovat Etelä-Pohjanmaalla. Muita otollisia alueita ovat Pohjanmaa, Satakunta ja Varsinais-Suomi.

Etelä-Pohjanmaan alueella on saatettu useita tilusjärjestelyhankkeita onnistuneesti loppuun.

”Tämä on juuri sellaista aluetta, jossa rakennekehitys on ollut hyvin voimakasta. Tilusten malli ja pirstoutuminen on jäljessä siitä, mitä sen pitäisi olla, Yrjö Ojaniemi pohtii.

”Täällä on paljon pitkiä kapeita sarkoja ja pilkottuja peltoja peruina sotienjälkeiseltä ajalta.”

JUKKA KOIVULA

Salon ja Tervolan lomittajia osa-aikaistetaan

Salon paikallisyksikkö lyhentää joka kolmannen maatalouslomittajan työaikaa. Tervolassa kaikki lomittajat on osa-aikaistettu. Salla säästää muulla tavalla.

Lomituspalveluista aiotaan säästää viisi miljoonaa euroa. Lomittajien työaikaa tehostetaan ja kuluja karsitaan. Näin aiotaan säästää osa eli 0,5 miljoonaa euroa.

”Kovin laajasti yt-neuvotteluja ei käydä”, lomitusyksikön päällikkö **Päivi Wallin** Maatalousyrittäjien eläkelaitoksesta (Mela) tietää.

Kuntatyönantajista kerrotaan, että viidestä kunnasta on otettu yhteyttä. Yleisimmin mietitään lomittajien osa-aikaistamista.

Tervolassa käytiin yt-neuvotteluja jo keväällä. Niihin palattiin lokakuussa. Kaksi lomittajaa vaihtoi itse osa-aikaiseksi, muut osa-aikaistettiin työnantajan päätöksellä.

Lomittajien tilanne Salossa ja Tervolassa on lohduton, toimitusjohtaja **Raimo Kivineva** Maatalouslomittajat-yhdistyksestä luonnehtii. Muuta työtä ei juuri ole.

”Osa-aikaistettavien palkka pienenee”, Kivineva murehtii.

Harva lomittaa täyttä työpäivää

Maatalouslomittajien yt-neuvottelut päättyivät Salossa maanantaina. Ketään ei irtisanota, mutta 28 lomittajan työaika lyhenee. Neuvottelut koskivat 77 lomittajaa.

Lomittaja tekee Salossa jatkossa yleensä seitsemän tunnin työpäivää. Työviikko lyhenee 8,5 tuntia. Täysi lomituspäivä on 7,65 tuntia ja lomittajan työviikko 153 tuntia.

Vt. henkilöstöjohtaja **Christina Söderlund** Salosta sanoo työnantajan tavoittelevan lomittajille sellaista työaikaa, joka vastaa tehtyjä tunteja. Työ antaisi toimeentulon.

”Vain osa lomittajista pystytään työllistämään täyteen työaikaan”, Söderlund vetoaa maatalouden rakennemuutokseen.

Puolet Salon lomittajista tekee nykyisin täyttä työaikaa. Jatkossa heitä on enää 15. Seitsemän lomittajan työviikko lyhenee jopa kymmenen tuntia.

Uusia työaikoja noudatetaan Salossa elokuusta lähtien. Ammattitaito ja monipuolisuus olivat lähtökohtana työajan mitoituksissa. Osa lomittaa vain hevostiloja tai lypsykarjaa.

”Kenenkään työaikaa ei aiota lyhentää alle kuuden ja puolen tunnin”, lomituspalvelujohtaja **Pirkko Frey** kaavailee.

Salo järjestää maatalouslomituksia 17 kunnan alueella. Alue kasvaa kohta, kun Lohjan Nummi-Pusula Uudeltamaalta liittyy siihen. Alueella lomitetaan 400:ää tilaa ja 600:ta viljelijää.

Lisää lomittajia tarvitaan silti

Frey pitää ilmeisenä, että tulevaisuudessa maatalouslomittajien työaikoja joudutaan rukkaamaan. Lomansaajat vähenevät viiden prosentin tahtia, etelässä nopeammin.

”Tilanne on vaikea. Emme tiedä, riittävätkö eläköitymiset”, Wallin laskee.

Paikallisyksikkö saa lomahallinnon rahoitusta lomitettujen päivien mukaan. Ne vähenevät, joten hallinnossa voidaan joutua sopeutuksiin.

Kustannuksia karsitaan pääosin vähentämällä tuntilomituksia sekä ostopalveluja. Lomituksiin tarvitaan Wallinin mukaan uusiakin työntekijöitä.

Kivineva uskoo yt-neuvottelujen vähentävän uusien lomittajien hakeutumista alalle. Verotus ei täysin kompensoi osa-aikaistettujen pienenevää palkkaa.

Osa-aikaistettavalta jää saamatta sovitettua työttömyysrahaa, jos hänen työaikansa lyhenee esimerkiksi seitsemään tuntiin. Salon osa-aikaisuus lasketaan 91,5 prosentiksi.

Kivineva laskee sovitetun työttömyysrahan saamisen edellyttävän 50–60 prosentin osa-aikaisuutta täysistä työtunneista.

”Viidennes ei anna mitään ja neljänneksen työn vähennys vain muutaman euron.”

JUHANI VIITALA

John Deere ennustaa konemyynnin laskua

Maailman suurin maatalouskoneiden valmistaja, yhdysvaltalainen Deere & Co. ennustaa kysynnän hiljenevän viitisen prosenttia ensi vuonna, yhtiö arvioi viikko sitten julkaistussa neljännessä osavuosikatsauksessa.

Lokakuun lopussa päättynyt Deeren tilikausi oli historiallisen hyvä ja nettotulos kipusi yli 3,5 miljardiin dollariin, 2,6 miljardiin euroon. Liikevaihto kasvoi viisi prosenttia 38 miljardiin euroon. Viimeinen vuosineljännes tuotti 600 miljoonaa euroa.

Merkkejä kysynnän hiipumisesta oli jo syksyllä. Toimitukset kasvoivat koko tilikaudella neljä prosenttia, mutta elo–lokakuussa jäätiin viisi prosenttia viime vuoden vastaavaa aikaa alemmas.

Maatilojen talous kiristyy ensi vuonna ja investointeja tullaan karsimaan, vaikka tuottajahintojen odotetaan säilyvän tyydyttävinä historiallisesti katsoen. Eniten tämä tuntuu isoissa maatalouskoneissa, Deere arvioi.

Tilanteen odotetaan jatkuu tiukkana koko ensi vuoden ja niukkuutta on luvassa kaikilla päämarkkinoilla.

Deere ennustaa maatalous- ja viherrakentamiskaluston myynnin supistuvan kuusi prosenttia vuonna 2014. Kotimarkkinoilla Yhdysvalloissa ja Kanadassa menekin odotetaan laskevan 5–10 prosenttia. Eniten tullaan alaspäin isoissa traktoreissa ja puimureissa.

Euroopassa näkymät eivät ole järin paljon paremmat, sillä maatilojen tulot ja investointimahdollisuudet kutistuvat. Konekaupan arvellaan hidastuvan viitisen prosenttia. Etelä-Amerikassa tultaneen alaspäin 5–10 prosenttia.

Aasiassa on pientä toivetta noususta.

Maanrakennuksessa ja metsäkoneissa pahin lienee ohi. Deere povaa kymmenen prosentin kasvua niille tänä vuonna. Talous on alkanut elpyä etenkin Yhdysvalloissa, mikä vahvistaa kysyntää.

Metsäkoneiden myyntiin odotetaan lisäystä myös Euroopasta.

VEIKKO NIITTYMAA